



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1781**

**VD18 13322648**

§. 42. Pontificis expostulato cum Cardinale Grimano.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

consisteret, anxiis curis agitabatur Pon- Sæc. XVII.  
 tifex, indictisque publicis precibus ac A. C. 1708.  
 supplicationibus, ne calamitates tem-  
 pore Caroli V. perpetræ Romanæ urbi  
 rursus impenderent, veritus, tot mala  
 avertere nitebatur.

§. XLII.

*Pontificis expositulatio cum Cardinale  
 Grimano.*

Quamprimum Cardinalis Grimanus Enist. Clem.  
 Neapolitani Pro - Regis honore XI. p. 508.  
 insignis advenerat, rara moderandi  
 prudentia Procerum populique animos  
 sibi mire devinxit, pluraque edicta pro-  
 mulgari jussit, quibus quidem Cæsaris  
 favorem sibi conciliavit, summam ta-  
 men Pontificis indignationem incurrit,  
 qui etiam die prima Septembris acer-  
 bas hæc literas ad eum dedit: „Ubi  
 „primum Circumspectionem tuam Nea-  
 „politani Regni gubernaculis admotam  
 „fuisse inaudivimus, eo nobis potissi-  
 „mum nomine gaudendum esse putavi-  
 „mus, quod inde rationibus Ecclesiæ  
 „non parum utilitatis accessurum fore  
 „arbitrabamur. Quid enim, Te illius  
 „Regni Administratore, nisi faustum  
 „atque tranquillum polliceri sibi po-  
 „tuisset Apostolica Sedes, quæ ob Per-  
 „sonam S. R. E. Cardinalis, quam ge-  
 „ris,

Xx 3

„ris,

Sæc. XVII. „ris, maximaque etiam beneficia, qui-  
 A. C. 1708 „bus Te largissime cumulavit, omnibus  
 „a Te obsequentis, gratique animi si-  
 „gnificationibus lætificanda, ab omni  
 „certe, vel levissimæ injuriæ metu li-  
 „beranda merito videbatur. Verum  
 „cum post adventum isthuc tuum non  
 „modo, quæ confusa erant, non com-  
 „poni, & male usurpata non restitui,  
 „sed omnia magis indies perturbari non  
 „sine gravissimo animi nostri mæore  
 „cognovimus, illud vero inprimis du-  
 „rum & sane acerbissimum Nobis fuit,  
 „cum quasdam sæcularis Magistratus  
 „*Collateralis* nuncupati literas ad istius  
 „Regni Archiepiscopos & Episcopos  
 „datas perlegimus, quæ quantum Deo  
 „invisæ, quantum Ecclesiæ libertati  
 „injuriôsæ, quantumque Catholicis au-  
 „ribus absônæ censerî debeant, ex eo  
 „facile deprehendi potest, quod licet  
 „ex præscripto S. Canonum, ipsiusque  
 „Tridentini Concilii aperta definitio  
 „nefas sit sæculari cuilibet Magistratu  
 „prohibere Ecclesiastico Judici, ne quem  
 „excommunicet, id ipsum nihilominus  
 „palam, & inverecunde in iisdem liti-  
 „ris attentatur, prohibendo scilicet, ac  
 „dicendo omnibus Ecclesiarum Præla-  
 „tis, ne per legitimam censurarum de-  
 „clarationem tradita sibi divinitus au-  
 „thori-

„thoritate utantur adversus eos, qui **Sæc. XVII.**  
 „in exequendo noto nimis edicto jam **A. C. 1708.**  
 „pridem a laicali potestate nulliter, &  
 „perperam promulgato, quomodocun-  
 „que se ingererent. Quo quidem e-  
 „dicto, dum legitimis Possessoribus  
 „extra Regnum Neapolitanum degenti-  
 „bus beneficiorum fructus, aliique om-  
 „nes Ecclesiastici proventus interci-  
 „piuntur, quid aliud agitur, quam  
 „quod ab eadem Tridentina Synodo,  
 „atque Apostolicis in die Cænæ Domini  
 „promulgatis consuetis literis sub ana-  
 „themate expresse vetatur, impediendo  
 „nimirum, ne res, bona, jura, fructus  
 „aliave emolumenta Ecclesiarum, seu  
 „cujusvis sæcularis aut Regularis bene-  
 „ficii, quæ in Ministrorum, & paupe-  
 „rum necessitates converti debent, ab  
 „iis, ad quos jure pertinent, percipian-  
 „tur. Iisdem poro literis cum Episco-  
 „pis, qui ejusdem Ecclesiasticis San-  
 „ctionibus parere, ut omnino debent,  
 „parati forent, perinde agitur, ac si  
 „legum infractores futuri essent, & quie-  
 „tis publicæ perturbatores, quodque  
 „deterius est, ac minime tolerandum,  
 „per summam temeritatem iterato asse-  
 „ritur violentam adeo, atque ab om-  
 „nibus Ecclesiæ legibus damnatam  
 „fructuum Ecclesiasticorum occupatio-  
 „nem, veluti religiosam esse, atque in  
 „ma-

Sæc. XVII. „majus ipsius Dei servitium potissimum  
 A. C. 1708. „cedere, quasi vero Deus iniquitatem  
 „dilateret, aut aperta sanctissimarum  
 „legum violatione coleretur. Sane  
 „cum hujusmodi literas nomine tuo  
 „subscriptas [conspeximus, incredibili  
 „plane admiratione, & subito quodam  
 „horrore, paternaque etiam erga Te  
 „ipsum commiseratione correpti fuimus.  
 „vidimus enim Te, veluti amplissime  
 „tuæ dignitatis oblitum, immemorem  
 „que inter eos S. R. E. Cardinales Te  
 „specialiter cooptatum, qui Immuni-  
 „tati & libertati Ecclesiasticæ potissi-  
 „mum custodiendæ advigilare debeat,  
 „minime cogitasse, quam gravibus pe-  
 „nis ex S. Canonum, atque Apostoli-  
 „carum Constitutionum lege obnoxii  
 „sunt ii, qui ea, quæ tu facis, ag-  
 „gredi non erubescunt: nec demum  
 „lacrimis temperare potuimus, cum  
 „Te, dilecte Fili noster, in eam us-  
 „que calamitatem prolapsum esse co-  
 „gnovimus, ut publicum illud, ac tre-  
 „mendum jusjurandum negligere, vel  
 „potius frangere non trepidaveris, quo  
 „Te, tuamque fidem Deo O. M. Sacre  
 „Romanæ & universali Ecclesiæ, atque  
 „Nobis, cum Cardinalitio Pileo dona-  
 „xisti. Cum itaque hæc omnia sine  
 „Pastoralis muneris nostri detrimento  
 „ani

„animæque etiam nostræ periculo am- Sæc. XVII.  
 „pius dissimulare non possumus, Te A. C. 1708.  
 „vehementer in Domino hortamur,  
 „tibi que etiam auctoritate omnipoten-  
 „tis Dei, SS. Apostolorum Petri & Pauli  
 „ac nostra, in virtute S. Obedientiæ,  
 „nec non sub censuris & pœnis omni-  
 „bus per S. Canones, & Constitutiones  
 „Apostolicas, ac præsertim literas in  
 „die Cænæ legi solitas inflctis, aliis-  
 „que etiam privationis cujus cunque di-  
 „gnitatis, gradus, & honoris arbitrio  
 „nostro infligendis seu declarandis ha-  
 „rum serie districte præcipimus, &  
 „mandamus, ut omnino abstineas tum  
 „a procuranda quomodolibet sive per  
 „Te sive per alios præfati edicti, quod  
 „suapte natura perpetuo ac manifeste  
 „nullum, irritum, inane, ac nullius  
 „prorsus roboris & efficaciam est, exe-  
 „cutione, tum ab impediendo directe  
 „vel indirecte Archiepiscopos & Epi-  
 „scopos suprascriptos, quominus contra  
 „quos propter hujusmodi edictum pro-  
 „cedendum esse cognoverint, Pastoralis  
 „sui muneris partes libere exequantur,  
 „quemadmodum expresse illis, ac ite-  
 „rato mandavimus. Ceterum has no-  
 „stras literas volumus Tibi per Vene-  
 „rabilem Fratrem Alexandrum Archi-  
 „episcopum Rhodiensem Nuntium ist-  
 „hic nostrum reddi, eique hoc specia-  
 „liter

Sæc. XVII. „liter iussimus, & plenam id faciendi  
 A. C. 1708. „facultatem dedimus, eidem de illa-  
 „rum præsentatione Tibi per eum facta  
 „plenam & indubiam fidem habituri,  
 „prout ab Officialibus nostris, & aliis  
 „quibuscunque haberi volumus & man-  
 „damus, ut ad ulteriora, suadente ju-  
 „stitia, procedi valeat. Deum interim  
 „omnipotentem rogamus, ut in tanti  
 „momenti negotio ea Tibi consilia in-  
 „gerat, quæ vero ipsius servitio con-  
 „gruere, adeoque veræ pariter popu-  
 „lorum istius Regni felicitati, veræ tu-  
 „Nominis etiam apud homines exili-  
 „mationi, & quod caput est, veræ de-  
 „mum, ac æternæ tuæ salutis condu-  
 „cere valeant. Agnosce, dilecte Fili  
 „noster, dignitatem tuam, & Purpu-  
 „ram istam, qua Te Apostolica Sedes  
 „ornavit, noli probrosis adeo Sacra-  
 „rum ejus Constitutionum infractioni-  
 „bus dehonestare: Noli Sanctam Dei  
 „Ecclesiam, quæ Te ad amplissimos  
 „honores evexit, & sedere Te fecit  
 „cum Principibus Populi Dei, sprexis,  
 „ac temeratis illius juribus contristare.  
 „Neque enim est, quod hujusmodi in-  
 „jussa causeris. Tuum quippe est, cum  
 „de violandis Ecclesiæ legibus spiritu  
 „Dei conditis, & totius mundi reve-  
 „rentia consecratis, adeoque de ipsius  
 „Dei

„Dei T. O. M. injuria certoque animæ S<sup>re</sup>. XVII.  
 „tuæ periculo agitur: tuum est oppo- A. C. 1708.  
 „nere murum pro Domo Israel, & ipsis  
 „religiosissimis Principibus, apud quos  
 „pietas, justitia, & veritas aditu carere  
 „non possunt, quæ tuo, quæ ipsorum  
 „muneri congruant, Christiana quidem  
 „humilitate, sed Apostolica simul li-  
 „bertate declarare, Deique una ac eo-  
 „rum causam viriliter agere more Ma-  
 „jorum nostrorum, qui se, dum Ec-  
 „clesiastico charactere insigniti fuerunt,  
 „Dei Ministros effectos esse cognoscen-  
 „tes, & pro Christo legatione se fungi,  
 „ut Apostolus loquitur, quæcunque vera,  
 „quæcunque justa, quæcunque sancta,  
 „supremis etiam sæculi Potestatibus  
 „constanter edicere non dubitarunt,  
 „Deo fidenter agentes: *loquebar de testi-*  
 „*moniis tuis in conspectu Regum, & non*  
 „*confundebar: Principibus vero, si quan-*  
 „*do minus recta præciperent, Sacer-*  
 „*dotali constanti reponentes illud Apo-*  
 „*stolicum. Si justum est in conspectu Dei*  
 „*Vos potius audire, quam Deum, judicate.*  
 „Age igitur, dilecte Fili noster, Pater-  
 „nis hisce vocibus nostris, quibus Te  
 „Dei nomine admonemus, meliora de  
 „Te confidentes, libenter obsequere,  
 „tantaque traditaque Tibi autoritate  
 „non quidem in Ecclesiæ dedecus ac  
 „detrimentum, sed in illius utilitatem  
 „&



Sæc. XVII. „& commodum consultius utere, nec-  
 A. C. 1708. „non strenuos istius Regni Antistites  
 „Sacrificium justitiæ pro Officii sui de-  
 „bito sacrificare paratos, quibus sane  
 „in tuendis fortiter ejusdem Ecclesiæ  
 „juribus præire debueras, imitari sal-  
 „tem, & sequi non erubescas.”

## §. XLIII.

*Pax cum Pontifice confecta.*

*Kettel De-*  
*cad. V.*  
*pag 528.*  
*Guarnac.*  
*h. c.*

Cum turbida admodum tempestas Ro-  
 manæ urbi jamjam imminere vi-  
 deretur, admodum propinquæ seren-  
 tatis spes affulserat; Darmstadio enim  
 cum peditatu, & Equitum turmis ad  
 Gargilianum flumen sese ostentante,  
 Marchio Prius plena agendi facultate  
 a Cæsare instructus Orator Romanus ve-  
 nit, ac die decima Novembris a sum-  
 mo Pontifice perbenigne admissus, fre-  
 quens cum eodem colloquium de dir-  
 mendis tandem controversiis habuit,  
 pacemque obtineri posse spondit his  
 conditionibus, ut Pontifex exauctorato  
 milite Cæsareos ad hyberna in Ponti-  
 ficiis admittat Provinciis, Carolum III.  
 Hispaniæ Regem agnoscat, eique feo-  
 dum Neapolitanum conferat, Cæsareis  
 liberum transitum concedat, & Muti-  
 nensi Duci Ferrariæ Ducatum restituat.  
 Cum autem Pontifici hæc conditiones  
 nimis